

TALLINNA

POLÜTEHNIK

Nr. 5 (537)

TALLINNA POLÜTEHNILISE INSTITUUDI PARTEIKOMITEE, REKTORAADI, ELKNÜ KOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄÄLEKANDJA

XX aastakäik

Reedel, 14. veebruaril 1969

KUIDAS TÖÖTAVAD MEIE SAADIKUD KOHALIKES NÕUKOGUDES

1967. aastal valiti Tallinna Keskrajooni Töerahva Saadikute Nõukogu saadikuteks ka kaks meie instituudi töötajat — õppeosakonna juhataja Lia Raud ja orgaanilise keemia kateedri dotsent Leevi Mölder. Et kuu aja pärast seisvad ees uued valimised, pöördus «Tallinna Polütehniku» toimetuse meie õppeasutust esindavate rahvasaadikute poole mõne küsimusega, mis puudutavad rajooninõukogu ja selle saadikute tegevust.

Kuidas võtavad kohalike töerahva saadikute nõukogude saadikud osa nõukogu tööst?

Saadikute osavõtt nõukogu tööst ja sellega ühtlasi kogu rajooni juhtimisest on korraldatud kolme töövormi kaudu.

Esiteks — muidugi osavõtt nõukogu istungjätkudest, mis toimuvad regulaarselt iga kahe kuu järel. Istungjätkudel arutatakse kõiki rajooni ellu puutuvaid aktuaalseid probleeme, kinnitatakse eelarve ja selle täitmine, valitakse täitevkomitee ja teised rajooni täidesaatvad organid ning kavandatakse nende tegevuse põhisuunad.

Teiseks töövormiks millesse kohalike nõukogude saadikud on rakendatud, on osavõtt nõukogu alaliste komisjonide tööst. Need komisjonid moodustatakse nõukogu otsusega teatava kindla tööloigu täitmiseks rajooni ulatuses. Näiteks kuulub eelarvekomisjoni ülesannetesse koos täitevkomitee ja tema vastavate osakondadega välja töötada rajooni eelarve ning juhtida ja kontrollida selle täitmist, alaline hariduskomisjon koos täitevkomitee haridusosakonnaga juhivad ja

kontrollivad koolide tegevust õppe- ja kasvatustöö alal, koolide materiaalse baasi korraldamisel, koolikohustuse täitmisel jne. Tavaliselt valmistavad alalised komisjonid ette ka vastava küsimuse arutamiseks nõukogu istungjärgul.

Kolmandaks võtavad kõik saadikud osa majavalitsuse juurde moodustatud territoriaalsete saadikute gruppide tegevusest. Viimane hõlmab peamiselt antud piirkonna heakorrastust, elukondlikku ja kaubanduslikku teenindamist, elamumajandust n.ing muid valijate igapäevasesse ellu puutuvaid küsimusi. Territoriaalsed saadikute grupid organiseerivad ka igapäevast valijate vastuvõttu saadikute poolt.

Millise komisjoni ja saadikute grupi tegevusest Teie osa võtate?

Kuulume mõlemad alalise hariduskomisjoni — L. Raud sekretärina, L. Mölder esimehe asetäitjana. Territoriaalsesse saadikute gruppi kuulume vastavalt ringkonnale, mille elanikud meid saadikute nõukokku valisid. Mõlemad ringkonnad asuvad Mustamäe I mikrorajoonis, milles moodustatud saadikute grupp kuulub 88. majavalitsuse juurde.

Milliseid ülesandeid Teie saadikuna täidate?

Suuremad ülesanded on olnud seotud hariduskomisjoni tegevusega. Siia kuuluvad näiteks õppe- ja kasvatustöö kontrollimine, nende analüüs ja vastavate ettepanekute tegemine olukorra parandamiseks rajooni koolides. Näiteks kontrolliti ligi kuu aja vältel ühe Tallinna keskkooli töö kõiki aspekte. Pärast ma-

terjalide läbitöötamist esitati komisjoni motiveeritud ettepanekud töö parandamiseks haridusosakonnale.

Hariduskomisjoni liikmed aitavad korraldada õpilaste kutsesuunitlust, suvise ja talvise koolivaheaja veetmist ning palju muudki.

Väga raske probleem on koolide iga-aastane remont ja territooriumide heakorrastus. Sageli juhtub, et nendel aladel ei ole vajadused ja võimalused veel kooskõlas. Hea tahtmise ja oskusliku organiseerimisega on siiski võimalik päris palju ära teha.

Väga tähtis, alalist tähelepanu nõudev probleem alalise hariduskomisjoni töös on kahtlemata üldise koolikohustuse täitmine ja õpilaste väljalangevuse vältimine.

Territoriaalse saadikute grupi tegevus oli kõige elavam 1967. a. sügisel tormikahjustuste likvideerimise perioodil. Siis olid probleemideks nii katused kui vihmaveetorud, paneelidevahelised vuugid ja palju muudki. Loomulikult ei kao kunagi päevakorralt ka nn puhtimilid suhted, mitmesugused pretensioonid, taotlused ja muud.

Milline on saadiku töö kasutegur?

Paraku on küll olukord selline, et tihti kipub kasutegur jääma väikeseks. Sageli tuleb tegelda ka pisiprobleemidega, mille lahendamine kuulub tegelikult mingi palgalise töötaja kohustuste hulka, kuid kes hooletuse või mugavuse tõttu ei vaevu ise neid täitma. Sel juhul kujuneb saadiku nagu mingiks dubleerivaks liikiks, kes peab sellise, oma ülesannetega mitte toime tuleva töötaja, korrale kutsuma või ise tema eest tööle hakama. Loomulikult ei vasta siis saavutatud tulemused kuulutatud energiahulgale. Teisest küljest jääb aga üle vähem aega tõeliste, initsiatiivide, organiseerimisostkust, silmarinigi ja takti nõudvate, kuid rahuldust pakkuvate saadikukohustuste täitmiseks. Aga lõppkokkuvõttes need pisiprobleemid kogu saadiku tööringi määravad polegi.

Akadeemia tee 13) ja teenindab valimisjaoskonda nr. 59. Samas on eksponeeritud ka Eesti NSV Riikliku Ajaloomuuseumi rändnäitus «50 aastat Eesti Töerahva Kommuni». Klubi juhatusel, kuhu kuuluvad eranditult TPI esindajad, on kõigile palve — jälgida vastavat reklaami ja võimaluse korral üritustest arvukalt osa võtta.

Märgime siinjuures, et pühapäeval, 22. veebruaril alustavad tegevust valimisjaoskonnad. Jäädme lootma, et valijad külastavad neid lähemal päevil ja kontrollivad seal oma nime õigsusi valijate nimekirjades.

A. LAANEMÄE, Valijate Klubi (TPI) esimees

Energeetikud arutasid kütuse mineraalosa probleeme

4.—6. veebruarini toimus meie õppeasutuses vabariiklik energeetika konverents, mille kutsusid kokku Tallinna Polütehnilise Instituut ning Energeetika- ja Elektrotehnikatööstuse Teaduslik-Tehnilise Ühingu Vabariiklik Nõukogu. Peamine raskuspunkt konverentsi ettevalmistamisel ja läbiviimisel langes TPI soojusenergeetika kateedri ja tööstusliku soojusenergeetika TU laboriumi peale.

Konverentsil käsitleti energeetikatööstuses tarvitavate kütuste mineraalosa toimuva protsessi, mis mõjutavad katelagregaatide töökindlust ja ökonoomsust. Nende probleemide tähtsus tekitas konverentsi vastu suurt huvi kogu Nõukogude Liidus ja isegi välismaal. Seepärast kujunes konverentsi tegelikult üleüldiseks, kus vahetasid kogemusi Eesti, Moskva, Leningradi, Kasaahi, Siberi ja teiste paikade teadlased ja energeetikatööstuse esindajad. Kütuse mineraalosa toimuva protsessid omavad suurt tähtsust ka kõigis teistes maades, kus kasutatakse suure mineraalosa sisaldusega kütuseid. Näiteks Saksa Demokraatlikus Vabariigis on põhiliseks energeetiliseks kütuseks pruunsüsi, mis, nagu meie põlevkivi ja siberi pruunsüsi, põhjustab intensiivset katelagregaatide küttepinna saastumist. Seetõttu võttis sellest konverentsist osa ka dipl. insener H. Lewandowski Dresdeni Tehnikaülikoolist.

Kahe päeva jooksul kuulati ära 17 ettekannet ja kaks lühiformatsiooni. Konverentsist võttis osa 120 kuulajat, nende hulgas tehnikadoktorid N. Kuznetsov ja J. Zalkind Moskvast ja tehnikadoktor professor V. Pomerantsev Leningradist. Konverents näitas, kuivõrd laialdaselt uuritakse kütuse mineraalosa toimuva protsessi erinevate organisatsioonide poolt. Konverentsi jooksul selgus, et esineb puudusi nende uurimistööde koordineerimises, mille kõrvaldamiseks andis rida delegaate omapoolseid soovitusi.

Konverents lõppes ekskursiooniga Balti Soojuselektrijaama, mis tekitas elavat huvi delegaatide hulgas.

R. RANDMANN
D. JEGOROV

Mägimatkaajate

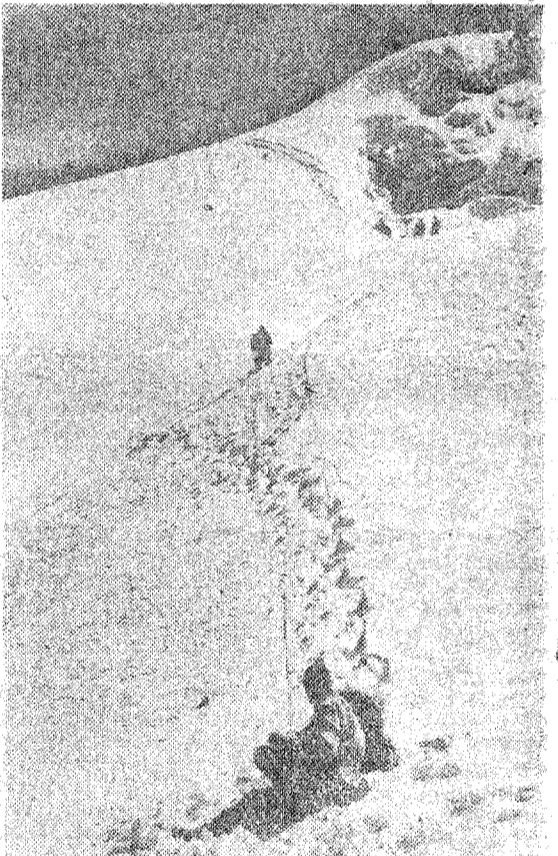
grupp Põhja-Tjan-Sanis on jõudnud oma marsruudi raskeima osani — ületatakse Dimitrijevi kuru (4150 m, raskuskategooria — 2 B).

Grupp jõudis kuru — väike puhkus, eine ja samal ajal ümburuse audistamine. Grupijuh aeg kulus ringi ronides, et leida võimalikult ohutu laskumistee.

Pildil näemegi matkajaid harjalt laskumas. Nagu selgitas eelnev ülevaatus, ei ühvarda pildi ülalosal paiste võimas tuulte vormitud lumekarniisid meid seekord laviiniga. Matkajad laskuvad seotuna nõori — «käsipuu» külge. Kujutatud lõigul peatas see «käsipuu» kahe meie kaaslaste sügavikku veermise.

Järgnes veel

paar tundi laskumist sik-saks mööda järsku lumenõlva, siis jõuti välja allpool asuva jäälüüstikuni. Oma laugema pinna tõttu võimaldas see juba «ini-

mese moodi» kõndida. Tee viis edasi uutele kaunitele vaadetele ja uutele sportlikele pingutustele.

A. OLLI

Valijate Klubi ootab teid

Tänapäeva valimiskampaania sõnavarras on tulnud uus termin — Valijate Klubi. Varem tunti analoogset funktsiooni täitvat institutsiooni agitpunkt nime all. Peale terminoloogilise erinevuse on Valijate Klubi töö veidi teistsugune ka sisuliselt — ta on muutunud tõesti rohkem klubilikumaks. Nimelt on Valijate Klubi töö aluseks piiratud ajaga teotsemisprintsip, s.o. ta eksisteerib faktiliselt vaid ürituste läbiviimise ajal. Teeme järgnevalt juttu TPI Seffuse all oleva Valijate Klubi tegevusest. Klubi peamiseks ülesandeks on massiürituste läbiviimine, mille plaani osaliselt siinjuures ära toome:

Nagu näete, töötab Valijate Klubi põhimõttel — «pigem vähem, aga paremini». Rõhku pannakse rohkem ürituste kordaminekule, millel on valimiste läbiviimise seisukohalt tähendus. Juriidilist ja elukondlikku laadi konsultatsioone, mida anti varem agitpunktides, meil ei toimu. Saab ju selliseid teateid vastavatest statsionaarsetest nõukogude- ja õigusasutustest. See aga ei tähenda, nagu poleks Valijate Klubil oma formaalset asukohta, kus asuks valimistega seotud kirjandus, teated saadikuist, valijate poolt ettepanekute tegemise võimalus, teated klubi massiüritustest jne. Mainitud klubi asub majavalitsuses nr. 88 (Ed.

Ürituse nimetus
Keskrajooni TSN praeguste saadikute. TK töötajate, kohtumise valijatega (filmi demonstreerimine)
Saadikukandidaatide kohtumise valijatega. Isetegevuslaste kontseri.
Valijate-üliõpilaste kohtumine Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi osak. juhataja sm. Silvetiga. (Teema «Nõukogude funktsioonidest ja tööprobleemidest»)
Noorte valijate õhtu — «Õppimisvõimalustest TPI-s»

Aeg Koht Märkused
18. II 69. TPI formaatorid-kl. 19 aula agitaatorid
4. III 69. kl. 19
4. III 69. TPI elektrotehn. tead. «ühiskondliku ak- hoone na» ajal
11. III 69. TPI kl. 19 aula

Õppeedukus tõusuteel

Ehtusmehaanika kateedri õppeainetes saavutati üldine õppeedukus 92% moodunud eksamissessioonil. See tulemus on parim, mis kunagi on olnud meie kateedris. Kahjuks ta ei vasta veel instituudi kollektiivi poolt võetud kohustusele — saavutada 92% õppeedukus kogu õppeasutuses. Järelikult seisab kateedri ees ülesanne — veelgi tõsta oluliselt õppeedukust. Loodame seda teha juba järgmisel eksamissessioonil.

Õppeedukuse tõusu tagasid mitmed abinõud. Märgime nendest programmeeritud kontrolli juurdumist õppetöös, raad'oloengute väljaarendamist, kvalifikatsioonikursustest osavõtmist kateedri õppejõudude poolt ja muud.

Üks olulisi puudusi kateedri töös oli nähtavasti konsultatsioonide halb korraldus. Seda arvestades korraldab kateeder käesoleval semestril konsultatsi-

oone tugevusõpetusest viiel päeval nädalas (esmaspäevast reedeni) kõigile soovijatele (kella 15.30 kuni 17.30 tugevusõpetuse kabinetis K-III-219. Aeg peaks olema sobiv päevastele, õhtustele ja ka kaugõppe üliõpilastele. Ära ei jää ka senised iga õppejõu konsultatsioonid, mis on märgitud tunniplaanis. Niisiis — üliõpilane võib saada konsultatsiooni oma õppejõult tema vastuvõtutundidel. Peale selle võib ta vajaduse korral mistahes päeval (väljaarvatud laupäeval) saada konsultatsiooni kindlal kellal ajal.

Loodame, et see uus üritus leiab laialdaselt poolehoidu õppijate hulgas ja rohkendab oluliselt oskusi meie õppeainetes, nii et kevadisel eksamissessioonil võiksime väärikalt täita endile võetud kohustuse õppeedukuse tõstmise osas.

Dots. Aksel JÜRGENSON

«KUS PEITUB VIGA?»

Seitse korda mööda, üks kord lõika

Diskussiooni käigus on üsna mitmed inimesed esinenud oma seisukohtadega õppetöö korralduse, õppetöö substantsi ja teiste sellesarnaste küsimuste kohta. Ühelegi autorile ei saa ette heita, et tema arvamus ei pea paika. Igaüks on puudutanud neid probleeme, mis tema arvates on kõige tähtsamad antud küsimuse lahendamisel. Samal ajal on aga probleemid suured ja segane, et üks inimene ei saa seda tervikuna haarata, eriti siis, kui ta pole seda spetsiaalselt uurinud. Aga et tõstatatud probleem vajab tõsist tähelepanu, tõendavad arvukad sõnavõtted «Tallinna Polütehniku» veergude ja inseneride suhteliselt madal kvalifikatsioon.

Kus siis peitub viga? Ilmselt on viga selles, et me ei tea kus viga peitub. Oletused ei tähenda ju teadmist, sest selleks, et oletusest teadmiseni jõuda, tuleb oletus tõestada. Seepärast oleks vist kõige mõistlikum et enne kui hakata omal käel maailma parandama, tuleks asja uurida ja uurida mitte kampaania korras, vaid tõsisel tasemel. Lähimõttelematud otsused viivad reeglina ikka hoopis ootamatute tulemustele — näiteid leiame elust küllaldaselt.

Kõrgema hariduse (KH) probleemil võib eristada kaht peamist tahku:

1. Õppetöö korraldus ja sellega seotud küsimused, millede lahendamise sõltub kõrgema kooli (KK) enda heast tahtest,

2. KK suhted ühiskonnaga, s. t. kuidas mõjutab ühiskond kõrgemat kooli ja millist mõju avaldab kõrgem haridus ühiskonnale.

Vastavalt sellele jaotusele võiks püstitada:

- miinimumprogrammi, mis hõlmaks 1. punkti all toodud probleemide ringi lahendamise ja
- maksimumprogrammi.

Õppetöö, tulemuste mitmekülaldane tase, eriti esimestel kursustel, paneb meid kõiki tõsiselt järele mõtlema selle probleemi üle ja kohustab eeskätt õppejõudu ligemalt analüüsima nii õpetamise kui ka õppimise protsessi, et välja selgitada madala õppejõuduse põhjused ning kavandada vastavad abinõud olukorra parandamiseks.

Õppeprotsess kujutab endast komplekseeritud kahepoolset tegevust. Õpetamine hõlmab õppejõupoolset tegevust õppematerjali valikul, süstematiseerimisel, õppijatele esitamisel, teadmiste, oskuste ja vilumuste kontrollimisel, õpetamis- ning õppimisprotsessi üldisel juhtimisel, mis omakorda on vahetult seotud õppijate kasvatamise juhtimisega, s. o. nende võimete ja isiksuseomaduste kujundamisega.

Õppimine aga on õppijapoolne tegevus, mis väljendub üldiselt mitmesuguste teadmiste omandamises, oskuses neid praktiliselt rakendada ja harjutamise teel oskuste muutes vilumusteks, mis toimub õppimise psühholoogia seaduspäraste alusel.

Lisaks kõigele esitatule mõjutavad õppeprotsessi ja selle tulemusi kasutatavad õppeviisid ning väga tähtsa tegurina soodsa psühholoogilise atmosfääri olemasolu.

Seega õppeprotsessi edukas kulg sõltub tohutu hulgest omavahel läbipõimitud teguritest, milledest tähtsamad ja põhilised teatud konkreetsetes situatsioonides peaksid olema pideva uurimise objektiks. Tõstame siinjuures neist üles ühe, s. o. jooksva õppejõuduse kontrolli tõhustamise küsimuse esimestel kursustel.

mi, mille raamides uuritaks ülejäänud küsimusi.

Kohe tekib aga küsimus, millised kriteeriumid võtta KK ja kogu kõrgema hariduse süsteemi (KHS) töö hindamiseks? Kriteeriumi valimine on sõlmprobleemiks KH ja KHS-i töö parandamisel. Harilikult püstitab süsteemi hierarhias kõrgemal tasemel olev instants tegevuse ja arengu kriteeriumi madalamale instantsile. Ühiskonna ja KHS vahelised suhted on vist keerulisemad, sest KH on tulevikus ise ühiskonna liidri osas.

Arvatavasti on KHS-s endas ette nähtud lülid, mis peavad tegelema kõrgemate õppeasutuste töö analüüsiga ja järelduste tegemisega. Paistab, et on ostarbekas õppetöö korraldamist miinimumprogrammi piires uurida vastavas õppeasutuses endas. Igas kõrgemas õppeasutuses on olemas ühiskonnateaduste kateedrid, kus peaks leiduma vastava haridusega ja eelarvamusteta inimesi, kes on võimelised seda küsimust uurima tõsisel teaduslikul tasemel. Suure töö võiks sel alal ära teha vanemate üliõpilaste ja komsomoliorganisatsiooni abiga ÜTÜ liinis. (Räägitakse, et meie instituudis on loomisel isegi spetsiaalne laboratoorium, mis hakkab tegelema õppetöö korraldamise küsimustega.) Et tulemused võivad anda suurt efekti (ka rahalist) siis peaks iga KK olema otseselt huvitatud õppetöö optimaalsest korraldusest ja juhtimisest ning tõsiselt arvestama probleemi sügavamalt uurinud spetsialistide nõuandeid.

Maksimumprogrammi väljatöötamine aga annaks juba väetähtsaks mahu väli. Igatahes tasub mõelda selle küsimuse üle, sest sellest sõltub otseselt ühiskonna vaimne potentsiaal ja tervis, majanduslikust tasemest rääkimata.

ANTS ROOSE

Probleem ei ole uus, kuid kujunenud olukorras on nähtavasti otstarbekohane seda vaagida just järgmistel kaalutlustel.

Kõrgem kool erineb järsult keskkoolist kasutatavate õppeviiside poolest. Tänapäev üliõpilasel, kes eile oli veel keskkooliõpilane ja kes oli harjunud teadmiste omandamise protsessi igapäevase kontrollimisega, ei jätku esialgu iseloomu, jõudu ega oskust üleminekuks iseseisvale süstemaatilisele tööle.

Üliõpilase formeerumise protsess on keeruline ja aeganõudev. Järsk murrang õppeviisid lööb segamini noore üliõpilase senise töö- ja elurütmiga. Esialgu ei osata õigesti kasutada loengulisest tööst ülejäävat vaba aega. Üksikutel juhtudel võidakse isegi joo-vastuda liigest vabadusest, mis võib mõnes rühmas kujuneda isegi üldiseks mentaliteediks. Kaotatud aega ei saa tasa teha eksamissessioonil intensiivse töötamisega ka 24 tundi ööpäevas. Õppedistsipliin, mis on üles ehitatud teemade rangel loogilisel järjestusel ning mis nõuab kõigi eelnevate küsimuste tingimatu teadmist, ei ole üldse omandatav täielikult kahe-kolme päevaga, kui sellele ei ole eelnenud süstemaatiline töö kogu semestri jooksul.

Et selline olukord ei saaks tekkida, on nähtavasti hädavajalik esimestel semestritel sisse seada jooksav teadmiste omandamise kontroll ja hindamine, ning teha kokkuvõtte kuu mõõdamisel iga üliõpilase õppejõuduse ja esinevate lünkade kohta teadmistes. Kuidas seda konkreetset teha, selleks tuleks ära kasutada teiste instituutide kogemused (näiteks Moskva Energeetikainstituudi jt.).

Jooksva kontrolli süvendamine aitab kahtlemata kaasa õppejõuduse tõstmisele ja iseseisva süstemaatilise töötamisviisi omandamisele esimeste kursuste üliõpilaste poolt.

E. KULL

Komsomoliaktiivi seminaril Narva-Jõesuus

3.—9. veebruarini toimus ELKNÜ KK õppebaasis «Noorus» traditsiooniline kõrgemate koolide komsomoliaktiivi seminar.

TPI-st võttis sellest osa 14 inimest.

Põhimõtteliselt võib jagada seminari kolme ossa:

1. Üliõpilaste internatsionaalse kasvatus küsimused.

2. Ideoloogilise võitluse küsimused kaasajal.

3. Kohtumised.

Vaatlemegi nende alalõikude kaupa esinejaid.

A. Purga, ELKNÜ KK sekretär:

«Internatsionaalse kasvatus küsimused on ülesannetest ja meetoditest».

Ettekandja jälgis järgmist skeemi:

Internatsionaalne kasvatus küsimused komsomoli poliitiline ülesanne. Ülesande püstitamisest on üks vähe, vaja teada, kuidas teha? Ülesande täitmiseks on vaja:

* ülesannet hästi tunda (tunda partei poliitikat rahvusküsimuse alal, põhi-printsipi, eesmärke);

* tunda kasvatusobjekti (üliõpilaskonda);

* töövõrvid, vahendid eesmärgi saavutamiseks.

K. Hallik, TPI teadusliku kommunismi kateedri õppejõud.

«Internatsionaalsus olemus ja vahetud patriotismi ja rahvuslike tunnetega».

O. Utt, EKP KK osakonnajuhataja asetäitja:

«Rahvuskultuur ja EKP kultuuripoliitika».

Geograafiakandidaat K. Laas, TA Majandusinstituut.

Käsitles demograafia probleeme.

Selgituseks: demograafia ehk rahvuste poliitika on abinõude süsteem, mis kujutab rahvuste loomuliku liikumist ja imigratsiooni (seda ei saa lahustada sotsiaal-majanduslikust poliitikast).

Sm. Hansen, EPA filosoofiakateedri õppejõud.

«Mis on rahvus ja mõningad probleemid, mis kerkivad sotsialismi ehitamise käigus».

Ettekandjatele esitati hulgaliselt küsimusi. Vastused olid printsipiaalsed, nn. «teravate nurkade» silumist ei esinenud! Seminari teises osas esinesid:

R. Pollimann, ELKNÜ KK I sekretär:

«Probleemid, mis tulevad NLKP KK otsusest «50 aastat ÜLNÜ-d ja noorsoo kommunistliku kasvatus ülesanded».

Ettekande ülesehitus:

1) Ideoloogiline töö, sellest tulenevad ülesanded.

2) Ideoloogilise töö parandamisest üliõpilaskonnas.

3) Üliõpilase päevaprobleemid.

P. Järve, TRÜ filosoofiakateedri aspirant.

«Filosoofia koht ideoloogilises võitluses».

Käsitles küsimusi:

* Mis asi on ideoloogiline võitlus?

* Ideoloogilise võitluse struktuur.

* Filosoofia koht ideoloogilises võitluses.

* Kriitika olemus.

* Ideoloogilise võitluse teravnemine.

P. Vihalemm, TRÜ komsomolikomitee II sekretär:

«Kodanliku propaganda pealungi vahendid».

Sm. Kiisa EKP Keskkomiteest.

«Eesti emigratsioonist».

Igale sõnavõtule järgnes jällegi hulgaliselt küsimusi.

Üliõpilaskomsomoli aktiivkohtus:

1) Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimehega V. Klau-soniga, kes käsitles rahvamaajanduse arengut

meie vabariigis ja viisaastaku ülesandeid.

2) Julgeolekukomitee esin- dajaga.

Käsitleti küsimuste-vastuste korras Julgeolekukomitee üles- andeid ja tegevust vabariigis.

3) I. Abolin — NSV Liidu Noorsoo-organisatsioonide Komitee vanemreferent, NSV Liidu Üliõpilasnõuko- gu presiidiumi liige.

Käsitles rahvusvahelist üliõpi- lasliikumist.

4) G. Kuliš, ÜLNÜ KK üli- õpilaskonnast, NSV Liidu Üliõpilasnõukogu pre- siidiumi liige.

Küsimuste-vastuste korras kä- sitleti kõrgema kooli komsomoli- organisatsiooni tegevuses ülesse kerkinud probleeme.

Lõppkokkuvõttega seminari tööst esines A. Purga. Mõned kommentaarid:

1. Probleemiasetuselt pean seda seminari õnnestunuks (töökoormus oli võrdlemisi suur).

2. Enamik esinejaid lähenes küsimustele maximum as- jalikkusega.

3. Soovitan kõikidele õppe- rühmadele kutsuda semin- arist osavõtjaid endile esinema seminaridel käsi- letud probleemidest.

Osavõtjad olid:

Ants Ronk — LA-101,

Tõnu Kaldre — LM-61,

Vello Taimre — LA-82,

Mihkel Maran — LK-61,

Mart Kõek — EK-61,

Enn Raud — EK-61,

Tõnis Kotkas — AA-81,

Ants Põlvik — TP-61,

Peep Toomark — TI-62,

Tiit Tamm — TI-61,

Karl Karinov — TE-101,

Mait Aadna — MP-61,

Raul Karmo — MM-21 ja

Ahto Vellamaa — ELKNÜ TPI Komitee I sekretär.

A. VELLAMAA, ELKNÜ TPI Komitee I sekretär

Pilte ehitusmalevlaste reisilt Poola. «Siren» Varssavi vanalinn. Endise Oswiecemi laagri sissekäik. Restaureeritud vanalinna fragment.

Paljud meie instituudipere liikmed tunnevad huvi välis- turismi vastu. A/ü komitee on püüdnud selgitada välis- turismi perspektiivi 1969. aastal. Täie- likku ülevaadet meil esialgu pole, sest selle küsimusega tege- levad üsna mitmed organisat- sioonid. Käesolevas ajalehenumbris saame teatada neljast turismi- matkast, millistest meil on või- malik osa võtta. Teistest tuusi- kuteist teatame edaspidi ajalehe- veergudel ja oma teadetetahvil V õppekorpuse fuajees.

Kõigepealt reisist, millest on kateedritesse ja allasutustesse juba teatatud, s. o. laevamatkast Vahemeremaadesse.

A/ü komiteele on antud võima- lus esitada sellele reisile üks

TÄHELEPANUKS KÕIGILE!

kandidaat. Reis toimub laeval «Baškiiria» marsruudil Odessa—Famagusta—Latakia—Aleksand- ria — Alžiir — Palma — Napo- li — Rooma — Stambul — Odes- sa.

Reisile asutakse 26. mail 1969. a., orienteeruv maksumus 500—700 rubla (olenvalt kajuti klas- sist). Dokumendid (iseloomus- juba teatatud, s. o. laevamatkast Vahemeremaadesse.

Reisile asutakse 26. mail 1969. a., orienteeruv maksumus 500—700 rubla (olenvalt kajuti klas- sist). Dokumendid (iseloomus- juba teatatud, s. o. laevamatkast Vahemeremaadesse.

Juhend dokumentide vormis- tamiseks on välja pandud meie teadetetahvil.

Üks meie instituudi töötaja saab verta oma puhkuse Bulgaa- rias. Tuusik on kehtiv juulis. Puhkus kestab 18 päeva, tuusi- ku hind (ilma välisvaluutata) orienteeruvalt 285 rubla.

Juunis toimub turismimatk Poolasse ja Saksa DV-sse. Selle kestvus on 13 päeva, orienteeruv maksumus (ilma välisvaluutata) 275 rubla.

15 päeva novembrikuust võib veeta Araabia ÜV-s. Tuusiku hind (ilma välisvaluutata) on 350 rubla.

TPI a/ü komitee

Lp. PIKO-klubi president!

Juhuslikult sattus minu kätte «Tallinna Polütehnik» nr. 2 1969, kus on avaldatud Teie artikkel PIKO-klubi varjusurma kohta. Samuti kurdate selle üle, et üliõpilased ei tunne huvi PIKO-klubi töö vastu.

1965. a. septembri esimestel päevadel oli valmistamise järgus praegune kohviku ruum. Tekkis idee seda kasutada üliõpilaste kohvikuna, kuigi see oli ette nähtud einelauaks ühiselamule. Ükskord vestluses toleaeegse komsomolikomitee sekretäri sm. Panoviga otsustasime organisatsioonilise kohviku ning ta tegi mulle ettepaneku võtta selle organiseerimine oma hoolde.

Olin siis samuti üks, nagu Teie praegu. Tuli leida oma tutvusringkonnast inimesi, kes moodustaksid juhatus. Tuttavad leidsid omakorda tuttavaid, kes tahtsid nõu ja jõuga organiseerimisele kaasa lüüa, komsomolikomitee kaudu soovitati ka majandusteaduskonnast kaks tütarlast meie majandusajade ajamiseks nina septembri lõpus oli kaheksaliikmeline juhatus koos. Me ei arutanud ajakadu, me arutasime klubi tööd.

Sel ajal tuli lahendada nii mõnigi majanduslik külg. Toon ainult paar näidet: ruum sai valmis, ent polnud kardinaid akendel ees, polnud orkestripoodi, polnud mööblit Tänu selleaegsele asepresidendile sm. O. Linna-seele lahenes see. Kui palju käimist oli «Komeedi» direktori juurde, et puhvet õieoks ajaks saaks kohale jne. Nädal enne avamist (see oli kusagil oktoobri algul, kahjuks arhiivi pole minu käes) ja täpselt kuupäeva ees mäletajad istusid koos iga päev ke'la 18 kuni 02 öösel. Arutasime kava, samuti ka majanduslikke ja organisatsioonilisi küsimusi.

Lõpuks saabus vajakuulutatud üliõpilaste kohviku avamise päev. Eritist reklaami polnud vaja. Piisas kahest kuulutusest ja juba kaks nädalat enne olid kõik piletid välja müüdnud.

Avamise päeva hommikul olid ruumid ainult lauad ja toolid, tänu üle komandandile sm. Kuusikule valmistatud kardinaid. Tütarlapsed trikisid ning me panime nad lõunaks üles. Saabus ka puhvet ning jälle komitee aitas selle paika panna. Kaks tundi enne algust saabus lõpuks prodiium. See pidi olema ajutine, ent nagu müüdi selgub, jäi alaliseks.

Kella kuueks õhtul oli kõik valmis ja meie higit märjad, ent õnnelikud.

Uus ehmatus ootas meid avamisel, rahvast oli nii palju, et ka kolmekordselt suurem ruum ei oleks kõiki ära mahutanud. Saal mahutab ligi 100 inimst. ent ainult üheksa piletit oli müüdnud üle 120. Ometi sai suurem osa sisse.

Kui rahvas oli juba kohal, lõpetasime veel viimaste plakatite ja loosungite paigaldamist, milised valmistatiid šefluskorras vastasmajas elavad kunstistuudi tütarlapsed. Suurima tänu-ga meenutan neid tütarlapse, kes ei hoolinud oma ajast ja tulid alati meile vastu.

Õhtu möödus lõbusalt ja meile hakkasid laekuma ettepanekud klubi ürituste kohta. Sellega sai pandud alus klubi tööle.

Järgmiseks suuremaks ürituseks olid kohvikule nime andmine. See oli novembri algul. Jälle istusime poole ööni koos ning arutasime, vaidlesime. Ja siis tulid «ristsed». «Püha kolmeainsuse — kohvi, konjaki ja lõbu» nimel ristin sind PIKO-klubiks.

Ettepanekud tulid eelmisel kohvikul üritusel külastelt. Valisime kümme paremat nime ja kolmekümne kahe häälega võitis neist PIKO-klubi, mis lahtimõtestatuna tähendab Polütehnilise Instituudi kohvik-klubi.

Peale «ristseid» istusime koos ja unistasime suurest neoonreklaamist ühiselamu katusel, mis peaks paistma Sõpruse puiste algusse. Meie ei jõudnud seda teostada. Loodame järgnevatel põlvteel peale!

Regulaarseks muutusid välispoliitilised reeded Albert Kääri ja I. Soidra osavõtul, laulis Anu Anton-Ounapuu, ühiselamute vahelised võistlused — «KVN» jne. Tegevust oli palju. Siis toimusid presidentide vahetusel, aeg läks ja tegevus hakkas soikuma.

See on tore, et Teie pöörduisite lehe kaudu oma muredega tudengite poole. Loodan, et minu kirjust nopite ka Teie mõndagi kasulikku PIKO-klubi tegevuse elustamiseks. Peamine — endal tuleb ohjad kõvemini pihku võtta, küll rahvas järele tuleb kui näeb, et elu hakkab sisse tulema.

P. S. Vestluses Albert Kääriaga selgus, et ta on nõus uuesti olema PIKO-klubi asepresident välispoliitika alal.

Tervitab PIKO-klubi esimene president ins. V. Dorving.

«Jutto = Meeste Selts»

Moto:

Minne sippelka jure, sinna laisk! wata temma wisid ja sa targaks. Et temmal küll polle pealikkut, ei üllewatajat, ega wallitsejat. Siiski walmistab ta omma leiba suil, ja korjab kokko omma toidust leikuse aial.

Kui kaua olled sa maas, sinna laisk? millal tahhad sa üllestousta ommast maggamisest?

Tahhad sa weel natuke maggada, nattuuke tukkuda, nattuuke maas seista, käed kouus.

Siis tulleb waesus so kätte...

(Wanna Seaduse Ramat, Salomoni Öppetuse Sannad, 6. peatükk, 6-ndamast salmist 11-ndamma salmilin.)

Kui Sul rahha-pudus on, wend tuddeng, midda teed Sa siis? Küll laadid Sa waggunid, wiskad krawi, piad õ-wahhi ammetid ja otsid mud haltura-otsa. No üttele, kas on sa ka üks kõrraste harritud innimese wiis? Ja üttele, miks ei pia Sa mitte loengu-i, mis ommeti üks ärraarwamatta tulluline tö on. Sest no mõttelise mis se wällja teeb, kui üh-hing «Teadus» Sul kangeste hümmostab rahha makssta, kohle 3 kunni 6 ruppla ühheainsama loeng-tükki eest.

Agga no kui rahha maas wedeleb, ja sinna möda lähhad ja ei wõtta tedda mitte üllas, ei siis polle Sa küll miskit maiandusteadlane. Siis panne omma silm kinni taggasi ja käi eddasi, et ärra sega teisi siin luggemast.

Agga kui Sul mele-moistust wel järrel on jäänud pä-luu seh-

hes siis panne tähhäle, et nüd hakkatust saab üks noorte «JUTTO-MEESTE SELTS». Ja waata, se selts teb Sul keik sanna-sanna pealt selgeks, kudda Sa istumma, astumma ja üttemma piad se loengu piddamise man.

Essimene öppetus ja pik ürraselletus saab ärra tehtud saama jubba sel

16-ndammal webruari-ku päwal auditoriumi A-VI-306 seh-hes.

Et wõtta omma krihwel ja tük paperid liggi ja tähhenda üllas keik ned knihhwid, mis üh-hel öppetatud illo-kõnelejal tarwilised on. Ja walli enneselle ärra mõnni jutto-tema sele maiandusteaduse ala päält. Se «JUTTO-MEESTE SELTS» teeb sis mõnne lau- ja pühhapäwa kõwwaste ja asjalikkuste töd ja waata, siis on Su waim ja lihha küll üpris kiipse, ni et Sind rahwa ette lahti wõib lassta. Ja waata, Su waewa-tassu saab ka õige wäggew ollema.

Sest:

§ 1. Keike-pialt saad Sa ommeti lõppuks innimeseks. Se tulleb sellest et maiandusteadus Sul üks jaggu selgeks saab

§ 2. Et saad Sa kah näggema, kuis pallju wabrikuid seest-polt wällja näwad ja mispiddi se tö-prottsese säl käib.

§ 3. Seläbbi saad Sa iggapiddi pallju sellgust kätte tööstuse ja ülleüldse maianduse teggeliku ellu tundmises ja Su sillma ring laajeneb üliwägga.

§ 4. Et se loengu-luggemise tö ise annab Sul tullewase ammeti tarwis hulka trumpi-

äsasid kätte, sest ju kiwui-aegast teada on et «Sanna on maiandusteadlase mailakas (ehk relw).»

§ 5. Ja kui Sa sannaga ümber-käimist jubba maast-maddalast ärra õpid, no siis ainutl niipiddi saabki Su-st üks tehtud mees, kes igga kandi päält lei-kab.

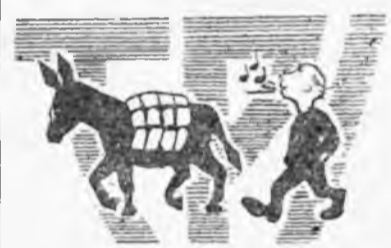
Ja pia weel meles et üks-takamma on, mis kursuse pääl, wõi mis errialal wõi mis tää-duskonna ses Sa olled, sest Sa saad ju ise arru, et näituseks maiandusrehwormis ärratundmise pääle joudmiseks polle aeg ial warrajane egga hilline. Ja teiste maiandusteaduseliste tarkustega on keik lomulikult sammapiddi.

«AGGA WAATA KA: sel 16-ndammal webruari-ku päwal kel 1208 saab «JUTTO-MEESTE SELTS» üks küll kõwwaste ärra kinni pandud, ja kes sees, nood sawad luggija-ammetisse, agga kes wälljas, need ärra wällja jäwadki, et ei meil polle keddagist loggardisi egga sabbaslonkijasid tarwis.

Sepärrast katsu et platsi saad, wend, sest kus rahha sadawal, ei sääl olle ühtegit wiwitamist.

Noh, mis wahhid Sa siin weel? Eks wõtta wällja omma südda jubba kinga-sääre seest ja panne ta rinda ja te, mis mõistus Sul ütteleb. Egga siis ellu polle me-lakumine egga nore-ea päwad Sul maggamiseks antud.

Ühhest wannast kelest R. Uritam ümberpannud, kes tööstusökonomika ringi juhataja ja teleh-won 74113 kuj tarwis tul-leb.

Matkajad tulid kokku

27. jaanuar.

Kõigile näib millegipärast, et õõ on kummaliselt kiiresti möödunud ja uneaeg liiga ruttu otsa saanud. Ent pole parata — «Tõuse, udesturists (veematkaja), sind ootavad suured teod!» Aga õues on 30 kraadi pakast. Hommikusõök teeb küll olemise kindlamaks, kui me aga rühmade kaupa eelolevaks matkaks endid maha ees paika seame, on kõigil suusamütsid süjavale üle kõrva-de vajunud ja mõnigi peidab punetava nina labaku varju.

Sahinal lükkavad suusad värskesse lumme vagusid, tummalt kummarduwad üle suusatajate lumises rüüis puud. Metsas on hea suusatada — vähemalt jääne tuul ei tee liiga. Jõuame esimesele mäele. Julgemad ees, väiksema vapru epagasiga sõitjad tagapool — nii laskutakse alla oja kaldale. Üsna languse lõpul on kaval jõnksukoht, mis mõnelgi liiglejal lumesuulust maitsta laeb, nii et «põmmiaugud» laskumisrõda tähi tama jäävad. Kukkujad ei wõnnu alla, waid proovinud ikka uuesti... kuni meie Ma'le oma uhiuuel «kajakal» krela kahkorra kääneb. Silmapilk on kannotanu jütres jaol fotomehed. Kahju, et meie vapra suusalenduri sõit sel päeval nii lühikeseks jäi!

Edsinz o a meie matkast läheb suuremate vahejuhtumiteta. Aga õhtul kokkuvõtteid tehes laiamme esimese suusapäeva tulemused meie de'e atsiioonile igati loo'ustondavad o'evad: üks suusk murtud ja kaks veel lisaks suute pra udega, üks kern pooleks, Tiitu põial välja väana'ud, Sassi kõrv ära külmetatud ja päraw poolenisti ellu turgutatud...

Õhtul korraldatakse jälle mängude ja tantsude õhtu. Algul tee-

me kaasa läti ringmängudes, siis aga peame omalt poolt kõigile selgeks õpetama «Me lähme ruki t lõikama». Viis saadakse ruttu kätte, aga sõnadega on lugu muidugi raskem. Tantsimisel saab õnneks sõnadeta hak-kama.

Oleme külalisteks läti neidudel. Juba algul meid üllatatakse — kena neiu lätlaste hulgast üt-leb arusaadavalt: «Tere, vana

Valmis ühiselamu nr. 3 väiksem pool

Kindlasti olete juba märganud hommikuti Mustamäel heledat tuledesära meie kolmanda ja praeguses reas ka viimase ühiselamu akendes. Riiklik komisjon võttis vastu ühdega «hea» ühiselamu nr. 3 väiksema poole ja kirjutas alla hindamisaktile koos defektaktiga, kuhu märgiti puudused, mis olid ehitajail kahe silma vahele jäänud. Loodame, et varsti parandatakse ka viimased «iludusvead».

Ühiselamut ehitab Tallinna Ehitustrusti Ehitusvalitsus nr. 1 koos oma allettevõtjatega. Lõplik värvi ja viimistluse on andnud Ehitusvalitsuse nr. 5 töölised.

Kui soovite kiita tublisid ehitajaid või teha kriitikat, siis avaneb selleks hea võimalus — nad asuvad hoone kõrvaltiivas ja lõpetavad seal ühiselamu suuremat poolt. Ehitajad lubavad hoone teise poole valmis ehitada juunikuu alguseks koos lõpliku viimistluse ja heakorrasusega. Samaks ajaks valmis lõplikult ka einelauaruum koos kõrvalruumidega. Ühiselamus on kokku 804 kohta, praegu anti neist üle 268 kohta.

Koskla tänava ja ka viimased Lenini pst. ühiselamu tudengitest saavad oma maitse järgi siustada uhiuue toa.

Missugune on siis tudengite uus kodu? Toad on rõõmsavärvilised, puhkeruumid on valgusküllased ja avarad. Ärge kurvastage, kui kõõgikappide järgi peate veel mõni nädal ootama. Elame üle aja, kus puitmaterjal on ehitusel muutumas defitsiit-seks.

Mida kavatsete teha nüüd teie — 268 tudengit 68 toas, et muuta oma ühiselamu musterelemuks ja kas see on üldse võimalik?

Mõista, mõista...

3. Kuidas muuta pehmeks kartuleid ja valmistada kastet ning kotlette ilma, et neid oleks vaja keeta-küpsetada?

(Tuleb kasutada TPI peahoone söökla koge-musi, kus «juba» kell 11.30 on kõik pre komponendid nii kül-mad, et tekib kahtlus: küllap valmistati need kakskümmend neli tun-di tagasi.)

4. Millisel maal, millises lin-nas on rahvustoiduks karbonaad makaronidega?

(Seni veel ei kuskil, eni eelmainitud söökla teeb kõik, et see saaks omaseks TPI rahvale.)

Loodame, et TPI peahoones asuva söökla juhataja võtab sõ-na «TP» veergudel ja selgitab, miks sellised mõistatused on tekkinud, kes nende autor on ja kas nendetaoliste meid ka edaspidi «meeldivalt» üllata-takse.

PUREJA

1. Inimesed istuvad laudade taga ning söövad hoolega, ent suhu ei saa midagi ja toit anu-mates ei vähene. Mis see on?

(TPI peahoones asu-va söökla magustoit ühel jaanuarikuu päe-val.)

2. Pealt pruun ja kenake, seest punane ja verine. Mis see on?

(Samas sööklas val-mistatud hakk-šnitsele)

